

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ ІНСТИТУТ ФІЗИКИ

Затверджено вченою радою
ІФ НАН України
« 25 » квітня 2025 р.,
протокол № 5

Голова вченої ради ІФ НАН України
академік НАН України

Михайло БОНДАР

04 2025 р.

ПРАВИЛА прийому до аспірантури Інституту фізики НАН України за спеціальністю «Е5 – Фізика та астрономія»

Правила прийому на навчання до аспірантури розроблені та здійснюється відповідно до закону України «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року № 502) та Порядку прийому до навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360).

1. Загальні положення

1.1. Інститут фізики НАН України (далі – Інститут) здійснює навчання здобувачів вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Е5» – **Фізика та астрономія**, за освітньо – науковою програмою «**Фізика конденсованого стану, оптика і лазерна фізика, нано- та біофізика**». Програма схвалена Вченою радою Інституту (протокол №10 від 26 жовтня 2023 року). Акредитація програми проведена Національним агентством якості вищої освіти України у 2023 році (сертифікат про акредитацію № 5022 від 20.06.2023 р, строк дії сертифіката до 01.07.2028 р.).

1.2. Проведення освітньої діяльності в Інституті фізики НАН України здійснюється у відповідності з ліцензією наданою Міністерством освіти і науки України (наказ МОН від 07.10.2016 р. №1451л, пролонгована – наказ МОН від 20.03.2023 р. №97л.) на провадження освітньої діяльності для здобуття ступеня доктора філософії.

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті фізики НАН України здійснюється в аспірантурі за денною формою навчання. безкоштовно – у межах кількості місць, виділених за результатами конкурсу на підготовку наукових кадрів за державним замовленням, і за контрактом - за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб у межах ліцензійного обсягу.

1.4. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить **4 роки**.

1.5. Прийом в аспірантуру здійснюється на конкурсній основі.

1.6. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування державі коштів, витрачених на її підготовку, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок

відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців»).

1.7. Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту здійснює приймальна комісія, склад якої затверджує директор Інституту, який є її головою. Директор Інституту забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі умов прийому до навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році та Правил прийому.

1.8. Усі питання, пов'язані зі вступом до аспірантури інституту, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях і оприлюднюються на офіційному веб-сайті інституту.

1.9. Рішення приймальної комісії, прийняте у межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту.

2. Вимоги до рівня освіти вступників до аспірантури

2.1. На навчання до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) - 7 рівень НРК (далі - НРК7).

2.2. , [Порядком](#) прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.02.2025 № 386) визначено, що охочі вступати на навчання для здобуття ступеня доктора філософії повині скласти :

1. **єдиний вступний іспит, або ЄВІ** що містить тест із загальної навчальної компетентності(ТЗНК) і тест з іноземної мови (*англійської, німецької, французької або іспанської на вибір вступника*),
2. **єдине вступне випробування з методології проведення наукових досліджень (ЄВВ),**

які проводяться Українським центром оцінювання якості освіти.

Умовою допуску до здачі вступних випробувань у закладі вищої освіти (Інституті) є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році з оцінкою не нижче за 150 балів, а також успішне складання ЄВІ в 2023, або 2024, або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів.

Детальну інформацію щодо умов проведення ЄВІ та ЄВВ можна отримати за посиланням: <https://testportal.gov.ua/osnovne-pro-yevi-yevv/>

2.4. **Основний період реєстрації для участі в ЄВІ та ЄВВ триватиме з 02 до 23 травня включно.** У додатковий період (**16–17 червня**) матимуть змогу зареєструватися для складання ЄВІ / проходження ЄВВ під час додаткової сесії ті, хто не зміг зареєструватися в основний період реєстрації.

Реєстрацію осіб, які бажатимуть узяти участь у вступних випробуваннях, буде проводити приймальна комісія Інституту за **умови особистої присутності вступника та/або дистанційно.** Відповідальною особою за реєстрацію: **Мамута Олександр Дмитрович (тел.+38044 5251480).**

3. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури та терміни їх прийому приймальною комісією

3.1. Вступник до аспірантури подає в приймальну комісію заяву на ім'я директора Інституту (Додаток 1) та такі документи:

ОБОВ'ЯЗКОВІ:

1. анкета наукового працівника (особовий листок з обліку кадрів +2 кольорові фотокартки 4x4 см;
2. копії (при собі мати відповідні оригінали):
  - паспорта громадянина України (1-3 стор.);
  - диплома про закінчення вищого навчального закладу з копією витягу із залікової відомості (додатку до диплома);
  - довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (РНОКПП);
  - сертифікатів про складання в 2023, або 2024, або 2025 році єдиного вступного іспиту (далі – ЄВІ) та єдиного вступного випробування з методології проведення наукових досліджень (далі - ЄВВ), складеного в 2025 році .-військово-облікового документа для військовозобов'язаних (військовий квиток або тимчасове посвідчення, а у призовників - посвідчення про приписку до призовних дільниць)
- 3 Довідку з Є-реєстру (Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів), (Резерв+, ЦНАП, Дія) про оновлення персональних даних для військовозобов'язаних (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1487)
4. список опублікованих наукових праць і винаходів та їх ксерокопії за Формою (Додаток 2) Вступники, які не мають опублікованих наукових праць і винаходів, подають наукову доповідь (реферат) з обраної наукової спеціалізації та рецензію або відгук передбачуваного наукового керівника на відповідну працю;

ЗА НАЯВНОСТІ:

1. рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (або Витяг з протоколу засідання наукової ради ВНЗ). Особи, рекомендовані на навчання в аспірантурі Міністерством освіти і науки України на державне замовлення, подають рекомендації відповідних організацій та установ;
2. міжнародний сертифікат з іноземної мови не нижче рівня B2.

Паспорт, диплом про вищу освіту та військовий квиток подаються вступником особисто.

Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури подається аспірантом особисто після рішення про зарахування в аспірантуру.

3.2. Документи приймаються приймальною комісією з 3 вересня 2025 р. по 18 вересня 2025 року з 10⁰⁰ до 16⁰⁰ /перерва з 13.00 до 14.00/ (крім суботи та неділі)
за адресою: м. Київ, проспект Науки, 46, головний корпус Інституту, к. 1/124.

Відповідальна за прийом документів **Жемчужникова Олександра Олександрівна** ,
Тел..044-525-55-79.

3.3. Після завершення прийому документів приймальна комісія протягом одного робочого дня виносить рішення про допуск або не допуск до конкурсного відбору. Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі вчасно поданих всіх наведених у переліку документів, результатів здачі ЄВІ та ЄВВ і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

3.5. Факт ознайомлення вступника з Правилами прийому, наявною ліцензією на провадження освітньої діяльності фіксується в заяві вступника і підтверджується його

особистим підписом при поданні заяви у паперовій формі.

4. Проведення вступних іспитів та конкурсний відбір.

- 4.1. При вступі до аспірантури вступник здає вступний іспит зі фізики в усній формі (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з урахуванням обраного напрямку наукової підготовки та спеціалізації). Екзаменаційні білети на вступний іспит з фізики наведені на сайті Інституту (розділ НАВЧАННЯ/АСПІРАНТУРА/ПРАВИЛА ПРИЙОМУ 2025. Там же буде надана інформація про строки проведення цього вступного іспиту зі фізики.
- 4.2. Екзаменаційні білети на вступний іспит з фізики затверджуються Вченою радою Інституту.
- 4.3. Вступники, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), попередньо складають додаткове вступне випробування у формі співбесіди із спеціальності вступу (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності). Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». За умови успішного проходження додаткового вступного випробування вони допускаються до подальших вступних випробувань.
- 4.4. Вступні іспити до аспірантури проводяться предметною комісією у кількості 3-5 осіб, які призначаються директором Інституту з числа провідних учених – докторів та кандидатів наук.
- 4.5. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступному іспиті із фізики оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів відповідно до Додатку 3,4. Оцінка визначається, як середнє арифметичне оцінок відповідей на кожне питання екзаменаційного білету та оцінки за реферат; кожен компонент оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступники, які набрали менше ніж 120 балів (оцінка незадовільно), позбавляються права участі у конкурсі.
- 4.6. Результати іспитів оприлюднюються на офіційному веб-сайті інституту. Протягом трьох робочих днів приймальної комісії можна подати апеляцію на результати випробувань, яку вона розглядає протягом одного робочого дня після подання.
- 4.7. Конкурсний відбір для вступу на навчання в аспірантурі здійснюється за результатами ЄВІ, ЄФВВ, вступного іспиту із фізики та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення вступника. Конкурсний бал (КБ) розраховується за такою формулою:

$$\text{КБ} = 0.2 * \text{П1} + 0.6 * \text{П2} + 0.2 * \text{П3} + \text{П4} + \text{ДБ}$$

П1 – оцінка тесту зі загальної навчальної компетентності ЄВІ

П2 – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ

П3 – оцінка тесту єдиного вступного випробування з методології проведення наукових досліджень ЄВВ

П4- оцінка вступного іспиту зі фізики

ДБ- додаткові бали за навчальні та наукові досягнення вступника.

Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури нараховує екзаменаційна комісія Інститут після проведення вступного іспиту зі спеціальності. Порядок їх нарахування наведено у Додатку 3. Загальна кількість додаткових балів ДБ не може перевищувати 100.

4.8. В аспірантуру зараховуються вступники, які набрали найбільшу кількість балів. При однаковій кількості балів у декількох вступників переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники, які:

4.8.1. отримали вищий бал за результатами складання іспиту з наукової спеціальності;

4.8.2. мають наукові публікації у фахових виданнях;

4.8.3. мають сертифікат міжнародного зразка з іноземної мови за професійним

спрямуванням, що підтверджує рівень В2 або вище;
4.8.4. мають стаж роботи за фахом;

4.9. Роботи вступників, виконані ними на вступних іспитах, і які не прийняті на навчання, зберігаються не менше одного року.

4.10. Під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності цього документа, що здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

5. Зарахування на навчання

- 5.1. Вступники-громадяни України, що займають перші N позицій у рейтинговому списку, де N – кількість бюджетних місць, виділених Інституту за відповідною спеціальністю, рекомендуються до зарахування на навчання за держзамовленням. У разі відмови вступника, рекомендованого до зарахування, від навчання та/або неподання ним(нею) оригіналів документів, необхідних для зарахування, рекомендацію до зарахування отримує наступний претендент за рейтинговим списком.
- 5.2. Особи, які успішно склали вступні іспити, але не зараховані до аспірантури за результатами конкурсу, можуть бути зараховані на навчання поза конкурсом на умовах контракту за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб у межах ліцензійного обсягу.
- 5.3. Зарахування на навчання здійснюється не пізніше 30 вересня.
- 5.4. Список зарахованих до аспірантури вирішуються приймальною комісією на її засіданнях і оприлюднюються на офіційному веб-сайті інституту.
- 5.5. Початок навчання в аспірантурі 1 жовтня 2025 року
- 5.6. Аспіранти зараховані на навчання за державним замовленням отримують академічну стипендію у відповідності з чинним законодавством України; іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються ліжко-місцем у гуртожитку

Директору Інституту фізики НАНУ України
академіку НАН України Бондару М.В.

_____
(прізвище, ім'я, по батькові вступника)
який(-а) проживає за адресою

_____
_____
_____
_____
(індекс, місто, вул., буд, кв., контактний тел., e-mail.)

ЗАЯВА

Прошу допустити мене до складання іспитів в аспірантуру денної форми навчання за державним замовленням (на умовах контракту) за спеціальністю 104 "Фізика та астрономія".

Гуртожиток _____ (потребую, не потребую).

ДАТА

ПІДПИС

Список
наукових праць

(прізвище, ім'я, по батькові)

№з/п	Назва	Видавництво, журнал (назва, номер, рік) чи номер авторського свідоцтва	Кількість друкованих сторінок	Прізвища співавторів
1	2	3	4	5

- Автор

_____

(підпис)

_____

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

- Вчений секретар

_____

(підпис)

_____

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М.П.

Таблиця 1. Шкала оцінювання вступного іспиту зі фізики

180-200	Вступник зрозуміло, точно і аргументовано викладає свою позицію; демонструє володіння відповідними знаннями зі спеціальності; правильно, системно, послідовно, грамотно та логічно дає повні відповіді на питання членів предметної комісії. Дослідницька пропозиція повністю відповідає встановленим вимогам.
160-179	Вступник зрозуміло, точно і аргументовано викладає свою позицію; демонструє володіння відповідними знаннями зі спеціальності; але на додаткові питання, які ставлять члени предметної комісії для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою їх допомогою. Дослідницька пропозиція в цілому відповідає встановленим вимогам.
140-159	Вступник зрозуміло викладає свою позицію, володіє необхідними навичками по узагальненню та систематизації відповіді, демонструє знання зі спеціальності; проте допускає незначні помилки і погіршеності. На питання відповідає неповно, відповідь неаргументована. Є незначні недоліки в дослідницькій пропозиції.
120-139	Вступник викладає свою позицію, але не окреслює необхідні деталі, допускає неточні формулювання понять, відповідає неповно й не аргументовано, демонструє неглибоку знання зі спеціальності. Відповіді на запитання членів предметної екзаменаційної комісії дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, причому відповіді нечіткі. Є помилки при представленні дослідницької пропозиції.
100-119	Вступник допускає суттєві помилки і частково виправляє ці помилки після вказівки членів предметної екзаменаційної комісії; виявляє незнання значної частини матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповідь мають місце заминки і перерви; не відповідає на деякі питання членів предметної екзаменаційної комісії. Є суттєві помилки при представленні дослідницької пропозиції.
0-99	Вступник демонструє відсутність знань зі спеціальності. Вступник не надав дослідницьку пропозицію або наданий науковий текст та його представлення не відповідають темі дослідження.

Таблиця 2. Шкала переведення рейтингової оцінки в шкалу ЄКТС /ECTS/ та Національну шкалу оцінювання.

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА	ОЦІНКА ЄКТС	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	
180-200	A	відмінно	
160-179	B	добре	
140-159	C		
120-139	D	задовільно	
100-119	E		
0-99	F	незадовільно	

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення вступників до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії

<i>Навчальні та наукові досягнення</i>	<i>Код</i>	<i>Кількість балів</i>
Наукова стаття за обраною спеціальністю у виданні, яке має кuartиль Q1-Q2 згідно бази даних SciMago Journal & Country Rank*	ДБ1	25 (кожна стаття)
Наукова стаття за обраною спеціальністю у виданні, яке індексується у базах даних Web of Science та/або Scopus (окрім зазначених у п. ДБ1), публікації у фахових журналах України категорії “А”*	ДБ2	12 (кожна стаття)
Наукова стаття за обраною спеціальністю у фаховому журналі України категорії “Б”*	ДБ3	8 (кожна стаття)
Участь у закордонній науковій конференції (за умови особистого представлення доповіді та опублікування тез) за обраною спеціальністю*	ДБ4	6 (кожна теза)
Участь у науковій всеукраїнській конференції (за умови опублікування тез доповіді) за обраною спеціальністю*	ДБ5	4 (кожна теза)
Патент або авторське свідоцтво на винахід*	ДБ6	15 (кожен патент)
Диплом переможця та призера міжнародної студентської олімпіади з фаху**	ДБ7	переможець – 40 призер – 25
Диплом переможця та призера всеукраїнської студентської олімпіади з фаху**	ДБ8	перше місце – 15 друге місце – 10 третє місце – 5
Диплом переможця та призера наукових студентських робіт МОН України або НАН України з фаху***	ДБ9	перше місце – 15 друге місце – 10 третє місце – 5
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів вищих навчальних закладів за обраною спеціальністю***	ДБ10	15
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою	ДБ 11	15

*за період не більше трьох років до моменту вступу

** за період не більше шести років до моменту вступу; за наявності кількох дипломів одного конкурсу (за різні роки) зараховується один з найвищим результатом.

*** за період не більше трьох років до моменту вступу; за наявності кількох дипломів одного конкурсу (за різні роки) зараховується один з найвищим результатом.

Загальна кількість додаткових балів ДБ = (ДБ1 + ДБ2+ ... ДБ11) не може перевищувати 100 балів. Якщо сума показників ДБ1-ДБ11 перевищує 100 балів, зараховується додатковий бал ДБ = 100.